

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslowakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

EVROPSKÉ LISTY: Vychází každé pondělí • Vydává a tiskne: Universum
Sokol Publication, Inc. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek
Evropský redaktor: Václav Hora • Adresa redakce:
FK, D-6 Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

EVROPSKÉ LISTY: Erscheint jeden Montag • Herausgeber: Universum
Sokol Publ. Inc. • Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für
Europa: Václav Hora • Anschrift der Redaktion:
FK, D-6, Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG den 3. MAI 1976 • 'EL, D-6 FRANKFURT/M 70 POSTFACH 70 0103 • Nr. 18.

Před sjezdem a po sjezdu

Milan Schulz

I tenkrát bylo po sjezdu a před sjezdem. A přece — jaký to je rozdíl. Tenkrát, před dvaceti lety, bylo po 20. sjezdu sovětských komunistů a před druhým sjezdem československých spisovatelů. Svět s napětím pozoroval, jak vážně to v Moskvě myslí s odsouzením stalinských metod v politickém a společenském životě komunistických států. S napětím mimořádně velkým sledovali tento pohyb obyvatelé zemí východní Evropy, tehdy už skoro jedno desetiletí pod vládou totalitní diktatury.

Taková byla tehdejší zkušenost: svět se deset let po válce rozpadl v protivnické tábory; stalinská expanze dosahovala vrholu; nebyly ještě zkušenosti s tím, jak se podaří udržet na uzdě nové, technicky převratné zbraně hromadného ničení. Do toho zazněla — po diktátorově smrti — z tribuny úředně nejvyššího orgánu východní velmoci slova ostré kritiky minulých poměrů. Ona slova byla o to překvapivější, že je právě z onoho úředního stolce pronášel samovládcův nástupce. A mohlo se proto zdát, že jde o začátek něčeho vskutku převratného. Tak také na jednání 20. sjezdu Komunistické strany Sovětského svazu zareagovala východoevropská veřejnost. Svítla naděje, že se přece něco hne.

Československá veřejnost — jak ji naučila dějinná zkušenost — naslouchala velmocenským slovům opatrně. Ale naděje na změnu ovzduší našla celou řadu přívrženců. Literární noviny, týdeník Svazu československých spisovatelů, ožily během několika měsíců i za tehdejšího opatrníckého vedení tak podstatně, že se počet jejich odběratelů množil řadou skoro geometrickou.

Lidé čekali na nějaký ventil. V Československu se jím shodou okolností měl stát II. sjezd spisovatelů, od jehož průběhu uplynulo v těchto dnech dvacet let. Jistěže to, z historického pohledu, bylo vlastně fórum náhradní. Pouze neschopnost stranického vedení vyrovnat se po svém a hlavně uspokojivě s Chruščovovým postupem způsobila, že se slova ujali jiní a že i formulace byly v lecčems jiné; otevřené, ostré, podložené myšlenkou i citem. Krátce před sjezdem napsal slovenský spisovatel: "Nebudu psát, o čem nejsem zcela přesvědčen, byť by to vypadalo seberadostnější a povzbudivější — a budu psát, o čem jsem přesvědčen, byť to ponese s sebou jakákoli rizika!" A dodal k tomu: "Žádejte od novináře, od spisovatele: Jsi veřejným svědomím! Jsi veřejnou kontrolou! Neopovaž se zacházet tak hanebně s pravdou jako doposud! Ještě ti chceme jednou uvěřit. Čekáme — na tvé pravdivé slovo." A podobné formulace. Často o to přesvědčivější, že je pronášeli zkušení a vážení lidé, zazněly i na spisovatelském sjezdu.

Jejich tenor byl jasný: životu nelze natrvalo nasadit nepřirozený krunýř; umění nemůže vzkvétat, je-li mu nasazován náhubek.

Stranické vedení — zastoupené na sjezdu prezidentem-spisovatelem Zápotockým — rychle rozpoznalo, že se tu pro jeho potřeby zachází moc daleko. A také sjezd — právě prezidentskými ústy — okamžitě okřiklo. Ale zase: doba byla pod povrchem vzrušená. A tak se — například na rozdíl od podobné pozdější události z roku 1967 — stalo, že to, co se na sjezdu řeklo, vyšlo všechno veřejně v literárních novinách tiskem. Až o dva měsíce později obvinil Antonín Novotný na celostátní konferenci KSČ spisovatele z "bezzásadového liberalismu" a členy strany mezi nimi pokáral za to, že "nedovedli včas zaujmout pevné stranické stanovisko". Neboť "stranické stanovisko" bylo stále jednoznačné: o tom, co se smí a nesmí, rozhoduje vedení strany a členům je souzeno se tím bez odmluvy řídit. Komunistická strana Československa toto pojetí — i (jak se říkalo) ve vichru závěrů 20. sjezdu —

To alespoň pro tuto dobu, jak to dokázaly nedělní volby v Portugalsku, když opět velkým rozdílem, jako před dvěma lety, zvítězila strana socialistická, zatím co komunistická strana skončila opět na místě posledním přes všechnu podporu Moskvy. Zdá se, že politické poměry v zemi se stabilizovaly, že občané po likvidaci diktátorského režimu před dvěma lety dávají sice přednost vládnímu systému pokrokovému, který ale nemá naprosto nic společného s diktaturou "světového proletariátu", kteréžto heslo bylo hlavním heslem sjezdu československé komunistické strany. Demokracie v Portugalsku mohla zvítězit proto, že volby byly

zachovala a v následujících letech ještě naopak prohloubila. II. sjezd spisovatelů byl pro Antonína Novotného a jeho ideologické strážce poučením, že v diktatuře se nic nesmí pustit z ruky, natož pevné řízení propagandy.

Tomu, kdo se s odstupem dvou desítek let dívá na onen chvilkový vzruch roku 56, se to snad může zdát naivní a nepoučené. Takový pohled by však byl asi také zjednodušující. I tehdy se — dokonce veřejně a tiskem — ozvaly hlasy střizlivé a vidoucí. Jako například onen, co volal po nutnosti všestranné kritiky a sebekritiky, ale zároveň konstatoval: "Nebudeme s tou sebekritikou hotovi ani za týden, ani za měsíc. Bude to dlouholetý proces, který musí přinést obrodu celému našemu umění, celému našemu životu." Ten, kdo tyto věty psal, si věru nemyslel, že půjde o tolik let a že ani po dvaceti letech nebude tento proces u konce; právě naopak: že bude společnost prožívat opět jedno stádium duchovní stagnace, v němž tolik potřebné obrodě nebude přáno.

I tentokrát je po sjezdu a před sjezdem. Letošní sjezd českých spisovatelů se bude mít k onomu památnému z roku 1956 přibližně stejně jako se má 15. sjezd KSČ k 20. sjezdu KSSS.

Demokracie zvítězila

naprosto svobodné a konaly se prakticky před zraky celého světa. Socialisté získali ve volbách 108 mandátů z celkových 263, neboli 35.01 procenta, Populární strana demokratů 71 mandátů, 24.01 procenta, konservativní Demokratický střed 41 mandátů, 15.87% a komunistická strana 40 mandátů, 15.67%. Komunistická strana sice proti posledním volbám získala o dvě procenta víc, díky ale tomu, že Portugalské Demokratické Hnutí, tradiční spojenc komunistů, který v minulých volbách obdržel 4.12% hlasů, tentokrát nekandidoval, aby neroztrátil hlasy levicových voličů, což prakticky znamená, že komunistická strana bez těchto hlasů by byla asi obdržela ještě méně hlasů než ve volbách před dvěma lety. Opětný neúspěch komunistů v Portugalsku pokládáme za ten největší přínos těchto voleb a za nejlepší dárek do vínku nové vládě v Portugalsku, jejíž

největší odpovědností nyní bude demokratické zřízení v zemi nejenom udržet, ale ještě prohloubit a upevnit. Vzhledem k nové portugalské ústavě, která vstoupila v platnost právě v den těchto voleb, bude na prezidentovi, aby si sestavil vládu. Vzhledem k tomu, že presidentské volby se budou konat až koncem června, dá se očekávat na poli vnitřní portugalské politiky pro příští měsíce klid. Pro stávající dobu bude státní věci řídit dále nynější koaliční vláda levicového středu, v čele s ministerským předsedou José Pinheiro De Azevedou. Jako první a radostný důsledek posledních voleb a také i důklad porážky komunistické strany v Portugalsku je prohlášení velitele portugalské armády, admirála Augusto Souto Silva Cruze, že se očekává, že Portugalsko bude opět plně začleněno do Atlantického obranného společenství, NATO!

FIN

Zlepšení vztahů mezi ČSSR a Amerikou?

Podle zpráv Washington Post, které potvrdil úředník ministerstva zahraničních věcí, existují jisté snahy zlepšit atmosféru vzájemných vztahů mezi Spojenými státy a Československem. Situace je prý lepší než v roce 1974, kdy americký senát zablokoval návrat československého zlata a poskytnutí obchodních výhod Československu, dokud československá vláda přiměřeně neodškodní americké občany, jejichž majetek byl v Československu komunistickou vládou zabaven. K této zprávě bylo však dodáno, že rozhodnutí v otázce zlata nebude učiněno dříve, než budou definitivně vyřízeny některé právní pohledávky před americkými soudy. Spojené státy navrhly v lednu t. r. změny v předpisech, které určují možnosti pohybu diplomatů obou zemí v okolí obou hlavních měst — to jest Prahy a Washingtonu. Českosloven-

ská strana však doposud neodpověděla. V únoru pak vlády obou zemí zahájily rozhovory o dohodě, týkající se kulturní a vědecké výměny.

Američti krajané oslaví důstojně

dvousté výročí Spojených států

O ČESKOSLOVENSKU

Mezinárodní veletrh spotřebního zboží

byl, už po sedmé zahájen v Brně, slavnostním ceremoniálem v Janáčkově opeře. Letos se ho účastní 800 vystavovatelů ze 34 zemí, kteří v devíti veletržních nomenklaturách představují návštěvníkům prakticky všechno, co je v životě obklopuje. K největším vystavovatelům patří s třemi tisícovkami výrobků Sovětský svaz.

Návštěvy

Ministr školství Finské republiky přijel do Prahy na čtyři finské kultury. Britský ministr sociálních služeb přijel na "studijní" návštěvu. Mluvčí SPD v zahraničním výboru Bundestagu Německé spolkové republiky Bruna Friedricha přijal Vasil Bil'ak.

Čs.-polská spolupráce

Polskými přístavy na Baltském moři prošlo dosud 70 milionů tun československého zboží. Největší položky v dovozu tvoří apatity a fosfority, dále rudy a cukr, ve vývozu koksovatelné uhlí, koks, řezivo, slad, stroje, investiční zařízení, ocelové konstrukce a plechy. O překládku čs. zboží se v polských přístavech stará polsko-československá společnost Spedrapid. Štětínské loděnice postavily pro čs. námořní plavbu již devět velkých lodí.

Vzácná kniha

Ve společné nakladatelské produkci západoněmeckého vydavatelství Hermann Böhlau Nachf. ve Vídni a Čs. akademie věd v Praze vychází nákladná výtvarná publikace o středověkých malbách na skle v Československu od Františka Matouše s názvem "Mittelalterliche Glasmalerei in der Tschechoslowakei" (velký formát, váz. DM 196,— 100 stran textu, 83 obraz. příloh a 9 barevných). Práce shrnuje výsledky desetiletého výzkumu a patří do mezinárodní ediční řady Corpus vitrearum medii aevi, která má za cíl zpracovat materiály o středověkých malbách na skle. František Matouš sbíral dokumenty od r. 1958 společně s J. Kroftou. Jádrem práce je abecední katalog podle míst památek (od Bardejova po Žilnici), který se zabývá ikonografií, komposicí, zachovalostí, technikou a stylem. Kniha potěší nejen odborníky, ale i laické zájemce o umění.

Americké listy/Evropské listy EL. Vydává a tiskne Universum Sokol Publication, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861, U.S.A. Tel.: (201) 826-1998. Vedoucí redaktor: J. Martinek. • Redakce v Evropě: Evropské listy EL, D-6 Frankfurt/M. Postfach 70 0103, Bundesrepublik Deutschland. — Redaktor: Václav Hora. • Vychází každý týden s výjimkou dovolené. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Veškerá tisková práva vyhrazena.

Budoucnost řeky Labe

V Lovosicích se buduje nové velké překladiště a na Labi se upravují jezy a zdymadla — to vše proto, že Labe se stane uhelnou tepnou pro elektrárnu ve Chvaleticích na Pardubicku. V přepravě uhlí bude používáno šedesátí soulodí. Už v roce 1978 má být z Lovosic do Chvaletic po Labi přepraveno 1.380.000 tun paliva a po dokončení velkoelektrárny budou ročně přepravovány 4 miliony tun severočeského energetického uhlí.

Pod širým nebem

Téměř tři tisíce umělců a na stopadesát souborů vystoupí letos mezi sedmnáctým dubnem a posledním zářím na druhém ročníku takzvané Otevřené scény na Staroměstském náměstí v Praze. Profesionální umělci i amatérské soubory z Československa i zahraničí (vesměs socialistického) jsou tu k vidění a slyšení každý pátek, sobotu a neděli.

První na Slovensku

První biologická čistírna odpadových vod v celulózo-papírenském průmyslu na Slovensku pracuje v Bukóze Vranov. Odpad z bukózy se zatím vypouštěl přímo do řeky Ondavy, která měla pod závodem čtvrtý, to jest maximální stupeň znečištění. Čistírna umožní obnovit biologický život v řece. Ročně pročistí až 17 milionů kubických metrů odpadních vod, přičemž se zachytí tuny vláken, které se opět využijí ve výrobním procesu.

Tanec v Japonsku

Sólista baletu Národního divadla v Praze V. Harapes se účastní baletního festivalu v japonských městech Tokio a Kjóto. Vytvoří zde úlohu prince v Labutím jezeře. Budou tančit s K. Vernonovou — primabalerínou Bavorské státní opery v Mnichově.

Bytová krize

jedna z československých chronických nemocí, podporuje podvodníky. Lidé bez bytu se snadno stávají jejich obětí. Téměř 110.000 korun vylákal na občanech pod záminkou obstarání nebo výměny bytu 54letý muž, desetkrát soudně trestaný. Podvodů se dopouštěl po celém území republiky. V minulých dnech byl zadržen v Praze 3.

PODVODY SE SLOVY

Karel Jezdinský

Komunistický ideologický slovník je neobyčejně bohatý na slova latinského původu, které v jeho kontextu mají být vlastně nadávky. Kromě těch přemnohých, určených nepříteli jsou jiná, která mají vztah vlastně jen k historii a přítomnosti marxistického hnutí: oportunismus, revizionismus, renegátství, a tedy také oportunisté — skoro zásadně jen pravíci — revizionisté, renegáti. Zejména ti poslední zaujmají v komunistické historiografii významné místo a o renegátech s oblibou hovoří a píší propagandisté pookupační československé normalizace.

Slovo renegát znamená ve svém původním významu odrodivce, v širším slova smyslu pak odpadlík vůbec a má také svou církevní historii. Znamená prostě někoho kdo se vzdal své původní víry, přesvědčení, které hlásal — své zásadní názory změnil a dokonce se proti nim staví. V běžném lidském životě to není žádná vyjímečná věc a není to ani výjimka v životopisech velkého množství nesporně významných a čestných politiků. Názory se nemění jen z prospěchářských anebo taktických důvodů, ale také v důsledku poznání, větší zkušenosti, zjištění, že původní názor byl mylný. V mnoha případech je k tomu třeba značné sebekritičnosti a velké dávky odvahy. Svě názory měnili — v menší či větší míře — Marx i Engels, také Lenin, ale třeba i Masaryk anebo Winston Churchill. Nikdo normální nenazývá tyto a tisíce jiných lidí renegáty.

Výraz renegát jako politická a ideologická nadávka se objevuje téměř výlučně v komunistickém slovníku a teprve ve spojení s komunismem, jako mocenským systémem. A užívá se ho — tak jako tolika jiných — velmi nepřesně a nepravě. Poprvé ho výrazněji použil Lenin — po bolševické revoluci — na adresu Karla Kautského. Kautsky byl jeden z nejvýznamnějších teoretiků marxistického socialistického hnutí, osobní přítel Marxe a Engelse. Dovolil si však kritizovat metody — praktiky a teorie ruských bolševiků, jejich teroristickou vládu. To popudilo Lenina natolik, že ho jednoduše z

řad marxistů vyškrtl a označil ho za odpadlíka od hnutí — renegáta. Věc je poněkud směšná v tom, že stejným slovem mohl Kautsky napadat Lenina, neboť ho kritizoval právě za to, že postavil na hlavu některé stěžejní zásady marxismu. Ale obviňování z renegátství už stalo jen v bolševickém slovníku a vlastně se tak hned od počátku ukázalo očí vlastně jde. Renegátem tu není člověk, který mění své názory, nýbrž člověk, který nesouhlasí s politickým mocenským hnutím v důsledku jeho často velmi svévolných praktik. A je tomu pak v mnoha případech dokonce i tak, že renegátem je člověk, který své názory a přesvědčení právě nezměnil, který se naopak nehodlá přizpůsobit změnám názorů, taktice a oportunismu stranického diktátora. Jak se to říká v jednom smutném vnitrokomunistickém aforismu — souduhušel přímo, ale stranická linie nějak ušla. A protože toho uhýbání bylo mnoho, muselo a musí být nutně i mnoho renegátů. Renegátem se v komunistickém hnutí stal v podstatě každý, kdo nesouhlasil svého času se Stalinem a kdo se postavil proti jeho politice. Tak se stal renegátem snadno a rychle na-

příklad Lev Trocký, ačkoli to byl s Leninem hlavní organizátor říjnové revoluce.

Druhou skupinu tvoří ti, kdo po určitý čas vskutku zastávali oficiální linii, časem se však na vlastní oči přesvědčili o jejich hrůzných důsledcích, o rozporu mezi slovy a činy, a vyvodili z toho nutné důsledky. Mnozí to museli zaplatit životem. Byli a jsou i takoví, kteří vyvodili důsledek nejzásadnější, že se totiž rozešli nejen s mocenskou špičkou a nejen se hnutím, ale s celou jeho ideologií, když usoudili, že se stali obětí svého romantického idealismu. A nakonec jsou tu ovšem ještě i ti, kteří se nerozešli vůbec s ničím, ale byli rovněž označeni za renegáty tak, aby se jich jejich soupeři ve vnitrostranickém boji mohli zbavit. Jak vidět, jde o velmi pružnou nadávku. Z hlediska ideologie sovětského komunismu je více méně renegátem dnes každý, kdo nesouhlasí s primárním postavením sovětských komunistů a kdo kritizuje, bvt' třeba i z velmi marxistických a dokonce i leninských pozic, sovětské vedení. V propagandě československých normalizátorů jsou dnes renegáty všichni bývalí představitelé a stoupenci obrodného procesu, přestože obrovská většina z nich setr-

(Pokrač. na str. 5.)

Evropské zastoupení EL (pro redakční věci): EL-Evropské listy, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70.

Evropská administrace a expedice: Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH.

Způsoby placení:

V NĚMECKU:

• bankovním převodem na adresu EL, Evropské listy Postfach 70 0103, Název banky: Commerzbank, D-6000 Gräfr. 35, Frankfurt/M. 90. Číslo konta: 64 00 220 — Směrovací číslo banky: 500 400

• zelenou složenkou (Zahlkarte), kterou si můžete v Frankfurtu vyžádat nebo obdržet čistotou na každém pošt. úřadě v NSR. — Název konta: EL-Evropské listy — Postscheckamt Frankfurt/M. — Číslo pošt. šekového konta: 3281 90-608

• V Německu (ale také z ciziny do Německa) můžete platit červenou (nebo žlutou) poštovní poukážkou na adresu EL, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70. V tomto případě připište na složenku výše uvedené postscheckkonto, tedy: 3281 90-608. Postscheckamt Frankfurt/M. Prosíme čtenáře v cizině, kteří platí do NSR, aby dávali tomuto poslednímu způsobu přednost, protože u něj jsou vysoké bankovní poplatky.

VE ŠVÝCARSKU:

• Převodem z banky na Schweizerischer Bankverein, Fil Obestrass, 8033 Zürich s poznámkou "z. G. Americké listy P5622 "890".

Roční předplatné na 52 čísel (od r. 1976): v Německu DM 46,—, pololetně DM 23,—, čtvrtletně DM 11,50. Ve Švýcarsku SFr. 50,00, pololetně SFr. 25,00, čtvrtletně SFr. 13,00. V jiných zemích v příslušném přepočtu. —

Nezapomeňte hlásit každou změnu adresy. — Ukázková čísla zdarma.

ZA JÍMATE SE O DENI V ČESKOSLOVENSKU?
ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly bodné místa Československu, pomalu, ale jistě mizí je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bohatým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace lecky unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu

EVROPSKÉ LISTY,

Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH. Přihlašují se za odběratele EL a předplatné zaplatím celoročně, pololetně, čtvrtletně. (Nepodíci se škrtněte). Roční předpl. Sfr. 50,00, pololetní Sfr. 25,00, čtvrtletní Sfr. 13,00 nebo přepočtem v jiné měně. Platit lze pošt. složenkou nebo šekem.

Jméno
Adresa
Podpis

Na běžícím páse

Ferdinand Peroutka

Je epizoda v Plutarchovi: Peršané v bitvě porazili Římany, pronásledovali je a našli v římských stanech erotické romány. Perský král pravil svým vojákům: "Přece se nebudete bát těch, kdo čtou takové knihy."

Někdy kolem roku 1912 mladíci bratři Čapkové, Karel a Josef, na mou duši ne puritáni, na samém počátku své literární kariéry, napsali články proti převaze erotiky v literatuře. Argumentovali, že převaha taková zkresluje obraz života a vynechává mnoho z člověka. Člověk, snažili se Čapkové připomenout, má i pud tvorby, a dějiny se neposunovaly kupředu milováním, nýbrž prací, úsilím, vynalézáním.

Nikdo nebyl tak uctíván mládeží jako americký spisovatel Salinger, autor románu "Kdo chytá v žitě". Mladíček hrdina tohoto románu Holden uchvacoval svou u-

stantské země byly puritánské, také židovské náboženství bylo. Puritanismus, praví se nám, svou pohlavní kázní připravoval nesnesitelné utrpení člověku, člověk se vzbouřil, a tak je, co je. Reakce na puritanismus jistě existovala, avšak nevysvětluje všechno, ani předúkladnost sexuální revoluce, ani ten fakt, že k ní došlo i v zemích, které nikdy nebyly pod vládou puritanismu. A máme věřit, že mladí lidé, kteří puritanismus z vlastní zkušenosti nepoznali, přece proti němu hněvivě reagují. Tu zřejmě mnohé různé okolnosti byly hozeny do jednoho pytle.

Co nazýváme sexuální revolucí a co jí skutečně je, bylo dokonale připraveno literaturou. Spisovatelé měli své vlastní důvody. Literatura je spojena s životem národa — někdy zrcadlí jeho skutečnosti s láskou, jindy jako prorok kárá a popohání národ. Když theorie Sigismunda Freuda o dobrodružstvích pohlavního pudu byly odhaleny širší veřejnosti, nastal velký ruch mezi literáty. Cítili, že jejich dosavadní témata jsou téměř vyčerpána a měli profesionální potřebu nového. Freudova nauka jim otvírala dosud neznámé, pro spisovatele svrchovaně zajímavé, v přítmi zahalené a těžko kontrolovatelné oblasti. Nesnadnost kontroly byla další výhodou pro spisovatele. Mohli se volně rozepsat. Pevně svírali v rukou Freudovy spisy a za nic by se jich nevzdali. To samo o sobě nezaslouhuje kritiku. Přijímat nové poznatky a oplodňovat se jimi je povinné pro spisovatele. Ale řekněme, že spisovatel nemá si tak počínat, jakoby náhle byl odvážán z řetězu. Spisovatelé a literáti po hlavě skočili do freudismu, jak mu rozuměli. K nim brzy se přidružili filmaři, po nějaké době také literáti, kteří píší texty pro reklamní kanceláře.

Jako je vulgární marxismus, je také vulgární freudismus, a oba měly větší vliv ve světě než pravý marxismus a pravý freudismus. Freudův žargon, jeho nová slova pronásytila moderní prostředí. Skoro nebylo žurnalisty tak opozdilé, aby si je neosvojil. Zůstane předmětem sporů, zda Freud byl tím, čím být se zdál, a do jaké míry trval na tom, že sexualita je v kořenech většiny životních jevů. Ale spíše ustupoval kousek po kousek. Dnes "Výklad snů" je možno pokládat za Freudovo začátečnické dílo, v němž téměř všechno, od tužky až po horu, od mísky až po údol je vysvětlováno jako sexuální symbol. Freudovi žáci, jako on sám, bývali obratní spisovatelé. Z nespořádaných utržků snů, jež mu pacienti svěřili, Stekl směle vytvářel ucelené —

skloubené povídky, dodal, co z literárního hlediska bylo potřebné. Povídky ovšem potvrdily mistrovi thesi.

Později nejvýznamnější žáci Freudovi zahájili vzpouru proti pansexualismu, ať kdokoli jej hlásal. Freud se choval nejistě. Jsou zaznamenány jeho ústupné výroky z let pozdějších. Záhadně se vyslovil o svých původních teoriích: "Nevím, jak dalece jim věřím." Literáti původně usuzovali, že Freud objevil podvědomí k tomu účelu, aby mu dal naprostou volnost a vládu nad člověkem. Čím dále tím silněji zdůrazňoval Freud, že to není jeho smýšlení. A sám zasadil psychoanalýze největší ránu, když prohlásil, že její terapeutické výsledky jsou pochybné. Uvážíme-li, že hlavním cílem psychoanalýzy jako každého léčení má být vyléčení pacienta, zní to trochu jako kapitulace.

A vnucovala se otázka: jsou lidé šťastnější od té chvíle, co psychoanalytikové je začali léčit? Freud se pozastavil i nad psychoanalytiky. Vyhlášeným úkolem psychoanalýzy bylo vrátit pacienta do normálnosti. Dostl z nenadání zeptal se Freud: mají všichni psychoanalytikové v sobě tu normálnost, již jsou zavázáni dát svým pacientům? Dokonce si odpověděl, že nesporně nemají. A psychoanalýsa se odhalovala jako nejbůrzoasnejší záležitost. Svého času americké středisko psychoanalystů prohlásilo, že psychoanalytická kúra trvá dlouho a že nelze jinak; že podle realistického odhadu je třeba, aby pacient docházel čtyřikrát týdně, dohromady aby absolvoval 700 až 800 analytických hodin. To, ovšem, je program na leta. Co si s tím počne pracující, k svému zaměstnání připoutaný člověk? A žádaný honorář nebyl malý. Musilo se zdát, že toto léčení je přístupno jen těm, kdo mají tolik času kolik mají peněz.

A freudism byl otráven i z jiné stránky. Rostl počet těch, kteří se ptali, co je tento freudism. Je to nová filosofie, nový generální světový názor, nebo je to theorie užitečná pro léčení velmi omezeného počtu nervos, vyskytujících se většinou v dobré společnosti?

Už se ani neprotestuje proti tomu, že revise freudismu se pokládá za dokonáný fakt. Ale revise neměla velký vliv na to, co už bylo rozpoutáno z jiných pramenů než freudistických. Sexualismus zatím se nastěhoval do časopisů tištěných na křídovém i na hadrovém papíře, do ohromných rozměrů populární literatury. Ale konečný rozmach sexualismu nastal, když se nad ním se zájmem sklonily cehod a výroba. Moderní výroba je masová, chrčí ve velkých množstvích

VIDINA

ANTONÍN CEKOTA

Jak nízko míří kdo nemíří k hvězdám!

V mathematice žití parabolou

Klesají dolů touhy, ambice

Normální tíhou gravitace bytí.

Ideje — Hmota: jejich rovnice

Vytváří vále, vášeň, záře visí

Zákonem, který čelí zániku:

Mířiti k hvězdám i když v dálce mizí.

Co jinak jistotou, již život vskutku žije,

Co pramenem, co zdrojem energie

Jež každou buňkou nervy proniká?

Co Polárkou, co hvězdou poutníka

Když tváří v tvář šedivé skutečnosti

Váhá a klesá strachem z budoucnosti?

Nic nežli víse, odvaha a víra

Jež září z prostoru když v hvězdné nebe zírá.

Jako koně na výstavu . . .

V zažloutlém a neúplném čísle "Přítomnosti" z 21. února 1974 jsme se pod titulkem "Zvláštní vlastnosti dělnické diktatury" dočetli o přijímání členů do komunistické strany Sovětského svazu. Na tom, co pisatel tehdy napsal, se ve skutečnosti podnes nic nezměnilo, proto zde citujeme článek v plném znění:

"Na jedné straně se nám říká, že to, co nyní z Moskvy natahuje ruce na všechny strany, jest vláda dělníků, na druhé straně nám pak táž ústa zvěstují, že ruská komunistická strana se právě rozhodla přijmouti 100.000 nových členů z dělnických řad. Vzhledem k tomu, že je to právě komunistická strana, jež provádí diktaturu v Rusku, jest na místě otázka, či vlastně je to diktatura, jestliže do komunistické strany se dělníci pod vlivem nějaké dobré a shovívavé nálady teprve začínají přijímat.

(Čímž nechceme ovšem říci, že by tam až dosud žádní nebyli.) Je patrné, že tato dělnická vláda držela si po celých šest let aspoň čtyři pětiny ruských dělníků opatrně od těla a teprve teď podniká zatím opatrný pokus s přijímáním dělníků do strany. Jestli kdy, tedy právě nad tímto faktem je zřejmo, že ruská diktatura není vládou dělníků, nýbrž vládou jedné politické strany.

Komunisté posuzují anglickou Labor Party velmi přísně a nacházejí na ní samé maloburžoasné vlastnosti.

cokoli se kupuje. Nový průmysl se zrodil, sex začal být vyráběn jako na běžícím páse. K tomu se přidružily metody moderního obchodu. Jestliže v některém konsumentovi sexuální zájem není snad dosti silný nebo jestliže ostýchavost snad hraje roli, reklama je k tomu, aby ho napravila a přesvědčila, že dveře jsou otevřeny na všechny strany. Letecké společnosti se oddaly reklamním oznámením slovem i obrazem, z nichž jaksi má vysvítat, že hlavní, o čem jde na letadle, je stewardka.

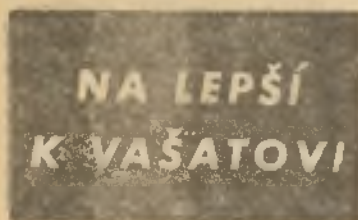
(Donkončíme.)

Avšak pochybujeme, že by Labor Party váhala po šesti letech přijmouti 100.000 dělníků do svých řad jako váhala ruská komunistická strana. Vůbec "Rudé Právo", jež má tak bystrý zrak pro třisky v cizím oku a tak slabý pro břevno ve vlastním, se často ukvapuje. Tak vytýkalo nedávno, že v nové anglické vládě nejsou žádní skuteční dělníci. Na to mohlo "Právo Lidu" odpověděti velmi lehce položením otázky, kolik je skutečných dělníků v ruské vládě a kolik jich je mezi funkcionáři komunistické strany v Československu.

"Rudému Právu" nezbylo než umlknout a přemýšlet o pomstě. Jak patrné, zavádí "Rudé Právo" dvojí morálku, jednu pro sebe a druhou pro jiné. To bylo příznakem všech stran, které rychle chtějí uchvátit moc. Výtky "Rudého Práva" mívají obvykle nějaký choulostivý bod, jako má choulostivé místo i ona slavná diktatura dělníků, do níž se však dělníci přijímají jen po podrobném a rozpačitém zkoumání jako koně na výstavu."

Stejně opatrně jsou dosud přijímáni členové komunistických stran všech zemí, které se ve své činnosti řídí směrnicemi z Moskvy. Proto žádná, ani komunistická strana Sovětského svazu nemá za sebou více než pouhý zlo-mek dělnické třídy. Nejmnějším orgánem je tam t. zv. Politbyro, představující její ústřední vedení a na jeho složení a na to, jak se doplňuje strana, nemají dělníci žádného vlivu. Komunistická strana je pouze záclona, za kterou se Politbyro schovává. Jeho skutečnou oporou je policejní aparát a ten je nakonec postrachem i vojáků a zvláště jejich velitelů.

J. Kozák

přimností a nechutí k pokrytectvům. Nezapomenutelně odhaloval faleš v lidech. Mladí čtenáři si umiňovali: budme jako on. Avšak tento Holden byl moralista svého druhu. O sexu říkal: "Zatracené mnoho záležitostí na tom, s kým to dělám, nemůžete to dělat s každým." Cítil erotiky, ne jen sexuální. V očích následujícího desetiletí Holden-Salinger se kompromitoval tím, že byl proti oplzlým nápisům na stěnách a učinil z toho dokončené thema, za něž — v zájmu dětí — je třeba bojovat. Následující desetiletí usoudilo, že Salinger hájí staré, překonané hodnoty. Neboť: jaké to vítězství svobody, když oplzlá slova možno vykřikovat na ulici, když už plynou i z krásných úst mladé herečky na scéně! Víř doba zatočil Salingerem a stáhl ho dolů. Mládež ho přestala číst. Salinger polozapomenut žije na venkově, nepíše nebo píše, ale nic neuvěřejňuje. Mimo jiné platí za to, že psal o lásce, ale ne o jejich fyzických detailech. To je zaostalé. Davová společnost neúprosně vyžaduje, aby jí bylo referováno o fyzických detailech lásky.

Tyto tři úryvky snad osvětlí rozměry thematic. Naše thema je: sex a společnost.

Nebudeme popisovat, co je známo; přívál sexualitě v naší době, nenasytnou zvědavost ve věcech pohlavních; touhu po "novém poznání". Spíše budeme hledat, po kterých cestách to přišlo. Právě se, že je to vysvětlitelné historicky, jsou to následky puritanismu. Vskutku anglosaské a některé jiné prote-

GREČKO MRTEV

Sovětský ministr obrany, maršál Andrej Antonovič Grečko nezemřel na bitevýchodoevropské státy dirigované Moskvou zůstane marvici. Bude pochován se všemi poctami a řády u Kremelské zdi, jako národní hrdina. Nikoli neprávem: vskutku pomohl zpevňovat sovětskou moc. Po svobodě a životech jiných, dodejme.

Přestože mu bylo dvaasedmdesát, byla jeho náhlá smrt překvapením pro celý Kreml. Grečko byl stále aktivní, ještě v těchto dnech měl konferovat s vojenskými delegacemi Laosu a Mosambiku o sovětské vojenské pomoci těmto africkým zemím. Pro něj polí, ale milosrdnou smrtí civilisty: na srdeční mrtěšál Grečko v neblahé paměti. Potlačil povstání ve východním Německu v roce 1953 a vedl invazi do Československa v srpnu roku 1968.

EGYPTSKÝ
VICEPRESIDENT

Mubarak navštívil Peking. Přijel tam v doprovodu četných vysokých důstojníků a hospodářských expertů vyjednávat o čínskou vojenskou a hospodářskou pomoc Egyptu — především o dodávky náhradních součástek k letadlům MIG a jiným zbraňím, které kdysi Sovětský svaz Egyptu přenechal. Egyptská delegace byla přijata velmi okázale. Již na letišti ji přivítal nový šéf čínské vlády Hua Kuo-feng a uspořádal pro ni slavnostní recepci. Na recepci byli pozváni také diplomaté Sovětského svazu a ostatních východoevropských komunistických zemí, ale, jak se dalo očekávat, pozvání nepřijali.

FRANK HOLECEK'S

Czechoslovak Praha Restaurant and Bar

1358 FIRST AVENUE, CORNER 73rd STREET — NEW YORK

Nejmodernější zařízení a všim pohodlím vybavená restaurace.

• Nejjemnější československá kuchyně včetně všech pražských specialit: pečená husa a kachna, vepřová pečeně, svíčková a zajíc na smetaně a celá řada dalších specialit. • Importovaný plzeňský prazdroj na čepu. Zvláštní místnost pro soukromé spol. u příležitosti svateb, pohřbů atd. Bar otevřen od 11 dop. do 4 ráno. Restaurace otevřena od 12 dop. do 11 hod. noční každý den. "Special Luncheons" 12 Noon — 4 P.M. Monday to Saturday. • O rezervaci volejte; YU 8-3505 — RH 4-9787

ŘÁD KOMNA, 358, TRENTON, NJ A OBLASTNÍ RADA ČSA V NEW JERSEY
ZVOU KRAJANY A JEJICH PŘÁTELE NA

MÁJOVOU ZÁBAVU

v neděli, 16. května 1976 v American-Czechoslovak
Farmer's Club

HANKINS RD., HIGHTSTOWN, N. J.

ZAČÁTEK VE 12. HOD.

Jídlo (s knedlíkem!) bude zaručeno jen předplatitelům. (Dospělí \$3.50, děti \$2.00). Šeky pište na Řád Komna a zasílejte: Jar. Zběhlík, 71 Elton Ave., Trenton, NJ 08620. Tel. (609) 585-5571. • Přijďte se pobavit za každého počasí (v sále či venku) s celou rodinou. Kdo přijde v úplném českém, moravském či slovenském národním kroji, vstupné (dospělí \$2.00, osoby nad 65 a studenti 14-20 let \$1.00) neplatí.

Mezinárodní přehled

200 DNÍ
OD HELSINEK

V první bilanci, nazvané "200 dní od Helsinek", dospěl přednosta oddělení pro zásadní otázky a plánování ve východoněmeckém ministerstvu zahraničí, profesor Bock, k závěru, že socialistické státy byly nejen hnací silou a iniciátory svolání helsinské konference, ale, že jsou též iniciátory a hnací silou převtělování helsinských dohod v praxi. To je citát z východoněmeckého týdeníku Horizont.

Nedávno jsme se ovšem mohli na příkladu toho, že východoněmecké úřady nedovolily třem západoněmeckým novinářům přijet na lipský veletrh, přesvědčit, jak si socialistické státy představují v praxi plnění zásad třetího košíku helsinských dohod, ne ani po prvé, nýbrž znovu . . .

Loni v prosinci musel během 48 hodin opustit východní Berlín akreditovaný korespondent západoněmeckého týdeníku Der Spiegel, Joerg Mettke. Byl potrestán za to, že jeho časopis uveřejnil informace o tom, že východoněmecké úřady dávají svévolně adoptovat děti rodičů, kteří uprchli. V únoru odmítly východoněmecké úřady dovolit reportérovi rozhlasové stanice Deutsche Welle, aby se ve východním Berlíně účastnil podepsání vnitroněmecké poštovní dohody. 3. března nedostal visum sportovní reportér rozhlasové stanice Deutschlandfunk, takže nemohl referovat o házenkářském utkání mezi NDR a NSR, ve kterém šlo o kvalifikaci na olympiádu. Minulý měsíc požádal o udělení visa a o akreditaci na lipském veletrhu ekonomický redaktor Deutschlandfunk Hans-Dieter Schulz. Východoněmecké úřady mu po půldenním čekání sdělily, že visum nedostane, protože se "jeho rozhlasová stanice soustavně vměšuje do vnitřních záležitostí socialistických států." Totéž pak potkalo jeho dva kolegy. Rozhlasové stanice Deutschlandfunk a Deutsche Welle jsou veřejno-právní instituce se sídlem v Kolíně nad Rýnem.

FRANCOUZSKÝ
PRESIDENT

Giscard d'Estaing je zřejmě rozhodnut prosadit dvě základní reformy se značným sociálním dosahem, jimiž chce získat pro svou vládu větší podporu levicového voličstva, hlavně dělníků. V případě jedné reformy jde o to, aby se v podnicích s více než dvěma tisíci zaměstnanců dostali do správních rad zástupci dělnictva; a zadruhé se chystá nová daň, která má postihnout takzvané spekulativní zisky. Jak je už z definice reform vidět, obě zákonná opatření se dotknou především majetnějších tříd, tedy voličstva, na jehož podporu byla Giscardova vláda zatím vesměs odkázána. Tato konfrontace je v podstatě záměrná: Giscard d'Estaing sází na to, že najde pozitivní ohlas u dělnictva a současně si udrží sympatie středního stavu, který zatím v kritických okamžicích vždy projevoval protikomunistický reflex.

Text této navrhované reformy je ovšem natolik pružný, aby umožnil kompromis. Na druhé straně je tu zase nebezpečí, že vláda si sedne mezi dvě židle, protože rozřezaná reforma vyvolá nespokojenost na obou stranách.

V OBLASTI
EGEJSKÉHO MOŘE

se politické obzory poněkud vyjasnily. Athénská a ankarská vláda pojevíly ochotu řecko-turecké vztahy zlepšit. Řecký premiér Caramanlis navrhl řešit sporné problémy s Tureckem vyjednáváním, které by vedlo k uzavření dohody o neútočení a turecká vláda se k návrhu vyjádřila pozitivně. Turecký ministr zahraničí Caglayangil prohlásil, že turecký premiér Demirel je na rozhovory s Caramanlisem připraven. Překvapivé pozitivní reakce z Ankary následovala několik hodin poté, co řecký premiér odmítl v parlamentě názory opozičních stran, že Řecko by mělo vystoupit ze Severoatlantického obranného společenství a zařadit se mezi neangažované státy. Dodal, že Řecko musí zůstat členem západní obranné aliance a že musí ve vlastním zájmu spolupracovat se všemi jejími členy také v oblasti hospodářské a kulturní.

Svémi výroky Caramanlis ukázal, že zvýšená sovětská diplomatická aktivita neměla v Athénách ohlas. Aktivita se projevila v tom, že sovětská vláda poslala do Athén nového velvyslance a že Athény navštívil spolehlivý sovětský vazal, bulharský vůdce Todor Živkov. Kdyby se Sovětskému svazu podařilo Řecko ze západního bloku vymanévrovat, vynahradil by si tím do značné míry

ztráty, které utrpěl v Egyptě.

Obapolný zájem řecké a turecké vlády o uzavření dohody možno pokládat za úspěch americké diplomacie. Té se podařilo přesvědčit turecké i řecké politické představitele, že je pro jejich země prospěšné přijmout další americkou vojenskou pomoc a ponechat na svém území americké vojenské základny. Dohody, které Spojené státy s Tureckem a Řeckem uzavřely, přispěly bezpochyby k udržení politické stability na Balkáně a do značné míry i v celé východní oblasti Středozemního moře.

ŠPANĚLSKO

se zřejmě dostává o krok dál na cestě vnitropolitických reform. Tiskové kanceláře přináší zprávy ze zasvěcených madridských kruhů — podle nichž španělská vláda chystá na letošní červen referendum o dvou důležitých ústavních změnách. Jednak se má nově řešit otázka posloupnosti na španělském trůnu, jednak má španělské obyvatelstvo hlasovat o návrhu na zavedení dvojkomorového systému, horní a dolní sněmovny, který by nahradil dosavadní cortes.

Poslepu se má trůnu se má upravit v tom smyslu, že by se i žena jako královna mohla stát hlavou země, a že korunní princ by mohl nastoupit na trůn už v osmnácti, nikoli teprve v třiceti letech, jak tomu je doposud.

Důležité je ovšem hlavně nahrazení dnešní komory cortes — což je v podstatě shromáždění stavovských a shora jmenovaných zástupců — modernějším systémem, v němž by sněmovna, parlament byla volena občany přímo, a horní sněmovna by zůstala na principu nepřímého zastoupení. Půjde-li vše hladce, pak by se všeobecné volby ve Španělsku mohly konat ještě před koncem tohoto roku. To by jistě byla dobrá známka, protože původně se s volbami počítalo až v příštím roce. A kromě toho se tím nepřímým potvrzuje, že španělská veřejnost jako celek je přes všechny potíže vlády s autonomisty, politikou levicí a komunistickou infrastrukturou mezi dělnictvem dostatečně stabilní, aby mohla k zásadní parlamentní reformě přistoupit.

Nedávno v Madridu proběhl sjezd Všeobecného svazu španělských pracujících — první veřejný sjezd této organizace za posledních čtyřicet let. Svaz působil donedávna hlavně v exilu, technicky řečeno je dosud ilegální organizací, a o povolení ke konání sjezdu také nepožádal, prostě uspořádání sjezdu pouze zaregistroval jako informaci na ministerstvu vnitra.

PODPORUJTE
ČESKOU
NÁRODNÍ
SKOLII

Mistr světa za mřížemi

Začátkem dubna vynesl vojenský soud ve Varšavě rozsudek vězení na 25 let pro Jerzy Pawlowského. Náhlý konec kariéry sportovce — kterého znal snad každý v Polsku a sportovní veřejnost ve světě. Podivná historie, která nemá v poválečných polských dějinách obdoby.

Podplukovník (někde uváděn jako major) Pawlowski byl do svých 44 let národním idolem, stát jej poctil řádem "Polonia Restituta", za činnost, která začala v roce 1953 varšavským vojenským klubem Legia.

Uznání a věhlas si získal jako šermíř šavlí, byl několikanásobným mistrem světa (Paříž, Moskva) a olympijským vítězem v Mexiku. Přinesl Polsku 21 medailí, takže katovický "Sportovec" jej nazývá "největším" a americký Newsweek "nejlepším šermířem všech dob." Sláva trvala do května loňského roku, kdy Pawlowského zatkla polská Bezpečnost. Vzápětí bylo vyslýcháno a domovními prohlídkami počteno 100 lidí, sportovních přátel, důstojníků generálního štábu a dokonce herců. Nikdo nevěděl přesně, proč.

Teprve po zveřejnění krátké zprávy o zatčení v curyšských NZZ propukají první dohady. Podle nich Pawlowski pracoval pro francouzskou špiónáž, měl být zatčen při cestě na letiště Okecia a dopraven do vězení v

Modlinii, při výsledku mu zlámali pravou ruku. Jiné zprávy zase pravily, že byl zatčen přímo v oddělení výuky na ministerstvu obrany a že stál v čele vojenské konspirativní skupiny, která hledala kontakty nejen na Západě, ale dokonce i v SSSR. Pawlowski prý zamýšlel zůstat na Západě a byly u něho nalezeny mikrofilmy tajných dokumentů. Při zatčení se pokusil o sebevraždu.

Ani z rozsudku se polská veřejnost nedověděla nic podrobnějšího. Soud pouze potvrdil, že pracoval pro špiónáž blíže neudané země na Západě. O tradičních dobrých vztazích mezi Poláky a Francouzi není třeba pochybovat a vysvětlují i zdrženlivost polského tisku včetně tehdejšího opožděného hlášení o Pawlowského zatčení, které se odehrálo v době, kdy se do Polska chystal francouzský prezident. Činnost pro francouzskou výzvědnou službu není vyloučena, ale obě rozvědky si nemají co vyčítat. Když si Francouzi roku 1971 postavili nákladem 17 milionů nové velvyslanectví ve Varšavě, zjistili až za dva roky, že byli po celou dobu odposloucháváni. V budově se našlo 42 poschovávaných mikrofonů.

Pawlowski, syn taxikáře — který dva roky před svým zatčením vydal knihu "Ná-

maha pro olympijské zlaté" žil, jak je u prominentních východoevropských sportovců obvyklé, na vysoké noze. Měl vilu, mercedes, zúčastňoval se lovu s funkcionáři. Již jednou v minulosti byl falešně nařčen a z toho důvodu se dal na dálková studia práv. Loni v červnu na něho marně čekali na sportovních soutěžích v Budapešti. Pozornost na zatčení byla zdvojnásobena připadáním dalšího polského mistra a účastníka Olympiády (čtvrtý v Římě) fleretem Witolda Wajdy, který zůstal v Itálii.

Při odhalených špiónážích si musí každý klást otázku, v čí byla prospěch, jaký druh systému za ní stojí. Ve východoevropské terminologii rozvědky slouží ovšem "zájmu míru," nejpodivnější věcí je, že tamní státy nikdo neohrožuje a poslední pozoruhodnou "mírovou" akcí byla např. sovětská intervence do Československa.

Polská rozvědka je plně v sovětském vleku. Loňského roku přeběhl na Západ polský agent a ve Vídni vypovídal o některých praktikách. Tak v roce 1967 byla v Polsku založena agentura Interpress, která úzce spolupracuje se sovětskou agenturou Novosti. Duplicita agentur (k oficiální polské PAP a sovětské TASS) není náhodná. Za nimi stojí pověstná oddělení D pro šíření dezinformací. V těchto zařízeních se vyrábějí padělky, jako jsou různé čínské deníky (např. Vladimirova, viz AL-EL č. 14) nebo údajná závět' Čou-En-Laje. V roce 1970 byla ve Varšavě založena na vojenské politické akademii Dzierzynského fakulta pro tzv. speciální propagandu, později přešla na Akademii pro vnitřní služby. Zde ve spolupráci ve Sověty se vypracovávala akce, týkající se i Československa. Po sovětské intervenci rozšířilo oddělení D vyhanou zprávu o tajné sionistické konferenci v Londýně za účasti emigrantů Šika a Goldstückera, která měla připravovat diversi proti Československu. Zpráva byla nejdříve takticky vytištěna v libanonských novinách a pak "převzata" novinami "Sovětskaja Rossija," "Zycie Warszawy" a "Express Wieczorny." Následoval československý tisk.

V době Pražského jara 1968 tvrdil polský tisk jako "dokázaný fakt," že události jsou inspirovány Simonem Wiesenthalem z pověření spolkové německé zpravodajské služby. Polský rozvědky vysvětlil důvody, proč je S. Wiesenhal, přes svou pověst nečinného pronásledovatele skrytých nacistů včetně vypátrání Eichmanna, tak nepopulární ve východní Evropě (srovnejme s nedávným sporem Kreisky-Wiesenhal). Už po válce se rozhodla KGB (podobné příklady

VÝROČÍ "PINKALISTŮ"

Letos oslaví čs. stolní tenis své 50. výročí. Prvního výrazného mezinárodního úspěchu dosáhl v roce 1929 A. Maleček, kdy porazil úřadujícího mistra světa Perryho a stal se šampionem Anglie. O tři roky později s Kolářem a Lauterbachem vyhráli Swaythling cup a došli tak první titul mistrů světa. Poklidnou hladinu ženského stol. tenisu rozvířila "vichřice" Marie Kettnerová. V Paříži v roce 1934 získala titul MS, svůj úspěch opakovala pak v Londýně 1936 a o dva roky později se stala MS ve čtyřhře. Kettnerová byla první čs. sportovkyní, která hrála před televizní kamerou. Bylo to v Londýně dne 17. 2. 1937.

Nezapomenutelnou dvojici byly plzeňské hráčky Votrubcová s Depetrisovou, které dobyly dvakrát titul MS ve čtyřhře, navíc Votrubcová zvítězila dvakrát v mixu společně s Váňou a Depetrisová získala v Káhiře 1939 svět. šampionát ve dvouhře. Obě se společně přičinily o to, že před druhou svět. válkou vyhrály naše ženy třikrát družstva na MS. Na čestné listině MS ve dvouhře mužů jsou zapsána pouze dvě jména: ing. Stanislav Kolář a Bohumil Váňa Kolář se stal MS na sklonku závodní činnosti v roce 1936 v Praze, kdy čs. tabletenisté získali celkem 4 zlaté, 2 stříbrné a 5 bronzových medailí. Kolář byl členem družstva, které v roce 1932 vyhrálo SC (Swaythling cup). Nejúspěšnějším stolním tenistou všech dob byl ale B. Váňa.

Získal dvakrát MS ve dvouhře, třikrát ve čtyřhře a mixu, při čemž byl ještě pětkrát členem čs. vítězného družstva o SC. Poprvé se stal MS v Londýně v roce 1938, kdy v semifinále ve vyprodané Wembley Pool porazil Barnu a ve finále Bergmana. Po válce se objevila hned celá plejáda hráčů, kteří navázali na skvělé tradice čs. stol. tenisu. Ivan Andreadis dobyl pěti mistrovských titulů ve čtyřhrách a čtyřikrát byl členem vítězného mužstva o SC, Adolf Šlár získal titul MS ve čtyřhře, Václav Tereba vyhrál v roce 1947 skvěle obsazené mi-

strovství Anglie a pětkrát byl členem vítězného týmu o SC, Ferko Tokár se stal MS ve čtyřhře. Poslední zlatou přivezl v roce 1957 Andreadis vítězstvím v mixu s Angličankou Haydonovou. Pak nastoupila nová generace. Vyhnanovský přivezl zlato z I. ME v roce 1958, pak stříbro z MS. 1964 mladý pár Miko-Staněk vyhrál ME ve čtyřhře, o dva roky později v Londýně hrál Miko třikrát ve finále a stal se ME v mixu. Největší úspěchy pro ženský poválečný stolní tenis získala Ilona Voštová-Uhliková, která v roce 1968 ve svých 14 letech stanula na ME v Lyonu na nejvyšším stupni, o dva roky později byla druhá a na MS vybojovala bronz. Grófová zajistila pak ještě jednou stříbro na MS a pak to byl již jenom Milan Orlovski, který na ME v Novém Sadu dobyl zlato ve finále vítězstvím nad Mad'arem Gergelym.

Ani ME 76 v Praze nepřineslo úspěchy. Doma zůstaly jen dvě stříbrné medaile a jedna bronzová.

W. Š.

PODVODY . . .

(Dokonč. ze str. 2.)

vává na svých zásadních marxistických názorech. Název renegáta za to třeba nemůže hrozit Vasilu Bil'akovi, který přitom nemusí o Marxovi ani nic vědět, stačí když ví, že měřítkem všeho je láska k sovětskému stranickému vedení. A nehrozí ani Gustávu Husákovi, přesto — či snad právě proto, že tolik svých názorů změnil. Jak vidíte, definice renegáta — přes všechny zmatek, který panuje v komunistických dějinách a v komunistických řadách, může být nakonec dost prostá a jasná.

Vědí to také i dnešní pražští propagandisté. Nedávno utěšoval jeden z nich v Rudém právu skupinu straníků zřejmě rozesmutnělou tolikým renegátstvím, že si z toho nikdo nic nemá dělat, že renegáti prostě byli, jsou a budou. Je to něco jako přírodní jev — a měl snad skoro říci, že přirozený.

chem Kochem ve Varšavě, který byl vydán před 26 lety Spojenci Polsku. Proces se konal s velkým opožděním. Koch byl odsouzen k smrti, ale nebyl popraven. Důvod? Dle rozvědky měl fenomenální paměť a znal spoustu jmen nacistických pohlavárů i jejich zvyklostí, podle kterých je mohla KGB hledat. I v případě Pawlowského si musíme zřejmě delší čas počkat na vysvětlení, zda se za ním skrývá skutečná či pouze vykonstruovaná výzvědná činnost pro Západ.

Eduard

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

7.75% přinese 8.17%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 1.000.00 zaručené na šest roků

6.75% přinese 7.08%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na tři roky

6.50% přinese 6.81%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na 2 roky

5.25% přinese 5.47%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnose od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplátíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připlatujeme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$40.000.00 vládní pojišťovnou *Federal Savings and Loan Insurance Corporation ve Washingtoně.*

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021
aneb
2636 CENTRAL PARK AVE.,
Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10716
and
590 EAST 187 STREET
Bronx, New York 10458

SPORT

ČESKOSLOVENSKO
MISTREM SVĚTA
V HOKEJI

Mistrovství světa v Katovicích pokračovalo těmito zápasy: Finsko-NSR 4:4, Polsko-NDR 5:4, ČSSR-USA 5:1, Švédsko-Sovětský svaz 4:3, NSR-NDR 1:1, Polsko-Finsko 5:5, ČSSR-Švédsko 5:3, a v posledním desátém zápase soutěže hrálo Československo nerozhodně se Sovětským svazem a získalo světové mistrovství v hokeji se ztrátou jediného bodu z nerozhodného zápasu se Sov. svazem. Pořadí prvních čtyř: Československo, Sovětský svaz, Švédsko a Spojené státy.

• Ve finále PMEZ v kopané se utkají FC Bayern München se St. Etienne. Bavoráci porazili po velmi dobré hře Real Madrid 2:0, když obě branky vstřelil G.Müller. Ve druhém semifinále utkání hrál Eindhoven se St. Etienne jen 0:0. Finále se hraje 12. května v Glasgow.

• V posledním zápase kvalifikační skupiny 3 pro účast na olympijském turnaji v kopané v Montrealu vyhrálo Československo nad Rakouskem 5:0. I přesto, že čs. tým nebyl ve skupině poražen, pojede do Kanady NDR. "Neporazitelnost" sice trvá, ale...

• Mezistátní utkání v sálové cyklistice ČSSR-NSR vyhráli reprezentanti Spolkové republiky 27:21 bodů. V kolové zvítězili bratři Pospíšilové nad svými věčnými soupeři Flackus-Bernais 3:2, mistry světa v krasojízdě Anna Matoušková zvítězila ve své disciplíně s náskokem 1,75 bodů před

Gaby Höhler z Kriftelu. V ostatních disciplínách byli úspěšnější hosté.

• V Ahnaltu (Kassel) porazila Gudrun Lorenzová, druhá na mistrovství NSR, mystry světa v krasojízdě na kole Annu Matouškovou těsně 289,50:288,55 bodů.

• Světový pohár v tancích si odvezli z Hamburгу Angličané Peter Maxwell s Lynn Harmanovou. I na druhém místě se umístili reprezentanti z Anglie — manželé Gleavsovi. Jako třetí skončil japonský pár Kezuka. Na dalších třech místech se umístily taneční páry z NSR.

• Claus Tuschcherer z NDR, pátý na ZOH 76 v severské kombinaci, se objevil v těchto dnech ve Vídni. Jak jsme již referovali o jeho případu v našem olympijském zpravodajství, po skončení ZOH se nejprve rozhodl, že se do NDR nevrátí, pak se ale nechal "přemluvit" cederáckými funkcionáři a vrátil se do své socialistické vlasti spolu se svojí 16letou rakouskou snoubenkou. — Úřady NDR mu povolily pobyt v Rakousku do 12. října t. r. Po svém návratu do NDR soudruh sportovec prohlásil, že se "již nikdy do Rakouska nevrátí". Jak je patrné, slovo sportovce, odkojeného východoněmeckým sportovním duchem, nemá cenu zlámané grešle. Nebo se tam rozjel za nějakým posláním?

• Petr Hejma, hráč prvoligového hokejového klubu Düsseldorfer EG, opouští svůj dosavadní tým, jelikož nebyly splněny jeho finanční požadavky. Jelikož Hejma překročil věkovou hranici 32 let, může změnit barvu dresu i bez odstupného. Krefelder EV prý učinil Hejmovi "senzační" nabídku.

• Basketbalisté Baníku Prievidza, kteří jako první čs. klubovní košíkáři hrají v Japonsku, zvítězili v úvodním zápase v Hokkaido nad IE Macusuta 63:46.

• Nečekané dvě porážky Zory Olomouc znamenají změnu ve vedení v házenkářské lize žen. Na 1. místo se dostal Štart Bratislava, který dokázal přivést z Prahy,

Ve dnech 10 a 11 t. m. se v Chicagu sešlo 50 delegátů jejich odboček. Jednání řídil J. Krákora. Po schválení zpráv činovníků a kanceláře byli na další období zvoleni dosavadní funkcionáři. Předsedou zůstává Dr. Mikuláš Ferjenčík, místopředsedy Martin Hrabík a Dr. Frant. Schwarzenberg, jednatelem dr. Vlast. Chalupa. Hlavní část jednání byla věnována mezinárodní situaci a důkladné kritice byl podroben zejména Sonnenfeldův pověstný referát k americkým diplomatům v Londýně. Vydávání Zpráv ČNR a American Bulletinu se přikládá mimořádný význam.

R.

Sjezd také vydal následující

Pozdrav domovu,
dosud okupovanému

Ze sjezdu Československé národní rady americké, konaného ve dnech 10. a 11. dubna 1976 v Chicagu, posíláme upřímný pozdrav vám všem, kteří žijete v Československu pod cizí okupací.

Z každého svého sjezdu vás znovu ujišťujeme, že jsme

i když se štěstím, čtyři body. Slavii porazil 10:8 a Střešovice 17:16. V závěru tabulky nastává stále větší rozdíl mezi Trenčínem s Ostravou (oba po 12 bodech) a poslední celky Slavii (8) a Střešovicemi se 6 body.

• Volejbalisté Dukly Liberec získali titul mistra Československa s náskokem 5 bodů před RH Praha a Aero Odolena Voda (30 b.). Sestupuje Bižuterie Jablonec. V soutěži žen není dosud rozhodnuto. O titul bojují Slavia-NHKG v to. O titul bojují Brno a Lok. Liberec. O sestupujícím celku rozhodne utkání Slavia-NHKG v Ostravě.

• Do tihliny mezi ledovci v výši 6.640 m se zřítíl člen britsko-nepálské vojenské horolezecké expedice na Mt. Everest, 37letý anglický kpt. David Thompson. Tělo se podařilo z tihliny vyzvednout a dopravit do blízkého tábora. Výprava bude pokračovat v jihovýchodní cestě k vrcholu.

• Předseda LIHG G. Sabetzki prohlásil v Katovicích u příležitosti MS v ledním hokeji 76, že se MS bude napříště konat jednou za dva roky a v době, kdy nejsou ZOH. Největší soutěží zbývajících let by byl Světový pohár, jehož generálka bude letos na podzim v Kanadě.

• Jugoslávie porazila v Sarajevě Československo 4:3 a zvítězila v Evropské lize stolního tenisu. Zklamal Orłowski. V Cannes porazila Francie tým SSSR 5:2 zásluhou především mistra Evropy Secretina, který vyhrál čtyři zápasy.

• Po úspěchu před měsícem v rumunské Pitești, kde čs. fotbaloví junioři uhráli remízu 1:1, zvítězili v odvetě na hřišti v Neratovicích nad juniory Rumunska 3:1 a kvalifikovali se tak na turnaj UEFA, který se hraje 26. 5. — 6. 6. 76 v Mad'arsku. Čs. junioři budou hrát utkání své skupiny v Szombathely a čekají je soupeři: NSR, Finsko a Francie. WŠ/42

ČsNRA SNĚMOVALA

v myslích a srdcích s vámi spojení, že stále na vás myslíme a že neochabujeme v úsilí, aby vám všichni lidé dobré vůle pomáhali ve vaší snaze znovuzískat svobodu, sebeurčení a opravdovou svrchovanost ve vlastní zemi. To vše je ovšem pravdou i dnes. Ve snaze přesvědčovat svoje americké spoluobčany o vašich právech, jsme však dosud často naráželi na nepochopení. Američané prostě nedovedli uvěřit, že by kde na světě mohla být svoboda lidem upírána takovou měrou, jak se to pod komunistickým režimem opravdu děje. Až nyní se nám zdá, že se Amerika začíná probouzet. Mnohé hlasy ze Sovětského svazu samotného, jako např. hlas Solženycinův, pomáhají otvírat oči našim americkým spoluobčanům, takže začínají uznávat za pravdu to, co jim po léta opakujeme o poměrech za železnou oponou. Tento nový směr zdejšího veřejného mínění se také začíná projevovat v kampani předcházející presidentním volebám, kde se obráží lepší pochopení pravé podstaty komunismu v praxi.

V tomto roce, kdy zde vzpomínáme dvoustého výročí vzniku Spojených států amerických, soustředí se zvýšená pozornost našich spoluobčanů na hodnoty — které jsou Americe vlastní, které jsou jejím nejhodnější dědictvím, které sem z celého světa přivedly tolik lidí nespravedlivě utiskovaných a které z Ameriky udělaly poslední a nejlepší naději demokracie, jak říkával Lincoln.

OSMÝ ČESKÝ TÁBOR

Odmítají vaše děti mluvit česky? Nebo "vačují televizi, tejkují to ízy a ptají se pro něco"? Nežlobte se na ně proto, ony za to nemohou. Mluví, jak slyší mluvit kolem sebe. Ale pošlete je na tři týdny do českého tábora, kde uslyší celý čas jen češtinu, kde si svou řeč zlepší v každodenních hodinách češtiny, a kde se jim stanou běžnou hrami, písničkami, divadly, která si samy skládají a knihami, které si přečtou. A co je ještě důležitější, naučí se vážit si té řeči a národa, který jí mluví, protože se dovedí o jeho dějinách a o lidech, kteří jej proslavili. Každý rok nám po táboře píší rodiče, jaký pokrok děti udělaly ve vyjadřování svou mateřskou řečí. A vrátí se vám zdravější a čilejší, než šly do tábora, otužilé celodenním pobytem na vzduchu neotráveném automobilovými výfuky, posílené ustavičnou činností a plny vzpomínek na veselé prázdniny. Tábor bude letos zase v sokolském táboře v East Haddam, Connecticut od 8. do 28. srpna. Že jsme museli zvýšit táborový poplatek na \$75.00 týdně, to jistě každý pochopí. Přihlášky letos přijímá paní Ada Dobiš, 84-35, 62 Drive, Ap. T 65, Middle Village, N. Y. — 11379.

Vedoucí tábora Marie Provazníková

ČESKÉ DNY NA VELETRHU V LINCOLN

Ve dnech 3. do 12. září se koná tradiční veletrh (State Fair) v Lincoln, Nebraska. V rámci veletrhu budou organizovány České dny s výstavou památek a lidového umění českých pionýrů a programy českého folkloru (písňe, tance, hudba), s prodejem koláčů a jiných předmětů českého lidového umění. Vystavovat budou české kluby z Wilber, Dwight, z Omahy, Saunders Co., Lincoln a organizace z Clarkson, ZCBJ Lincoln, sokolové. Informace podá: Jacob Hamsa, 3201 Dudley St., Lincoln, 68503. Věříme, že v tyto dny lincolnský veletrh bude navštíven tisíci krajanů, obohacen barvami našich krojů a melodiemi české muziky. Kučera

NĚCO OPRAVDU
NOVÉHO!

Vládnoucí rohovnický mistr světa všech vah Cassius Clay alias Muhamed Ali chce 25. června nastoupit na Shea-stadionu v New Yorku proti 33-letému japonskému přeborníku v zápase ve volném stylu Antoniu Inokimu v utkání, které by bylo "sportovní" něčím mezi boxem, řeckořímským zápasem a volným stylem. Zápas by měl být naplánován na 15 kol, pokud by nebylo předčasným k. o. nebo neschopností soupeře pokračovat v boji dříve přerušeno. V sázce by byl pakatel!! — deset milionů dolarů. Přesná pravidla zápolení nebyla ještě dohodnuta, jisté však je, že Cassius Clay by mohl mít "čtyřručové rukavice", zatímco jeho soupeř Japonec Inoki by směl používat i těch chvatů, které jsou v jeho speciálním sportu zakázány. V době, kdy pořadatelé této "show" nejsou ještě ve všem dohodnuti, zahájil už Cassius Clay kampaň proti svému rivalu, když prohlásil: "Smetu Pe-

Drobničky

Na trase Děčín-Hřensko zahájila osobní lodní dopravu Čs. plavba labsko-oderská. Parníky vyplouvají až šestkrát denně. • V Brně na veletrhu spotřebního zboží vystavuje užitečné a krásné předměty slovenská Ústřední lidová umělecká výroba. •

GALERIE
KRAUSE

TUMBELENSTRASSE 37
8330 Pfäffikon ZH
Tel. 01 - 97 30 66

pořádá pravidelně výstavy našich exilových umělců, prodává obrazy, reliéfy, psaltíky, kresby, grafiku, provádí tisk a expedici různých exilových časopisů a prodává knihy všech exilových nakladatelství.

likána Inokiho ze země jako jsem zameřel s medvědem Sonny Listonem nebo s králičkem Floydem Pattersonem!"

Lidská práva v obrazech

Norsko má od nedávna událost, která přesahuje rámec hranic této malé země, výstavu, která projde Evropou a Amerikou. Ale výstavu, která má premiéru v Norsku. Hlavní roli v ní hraje náš český výtvarník Jan Kristofori.

Jaká je to výstava? Je to všeobecné a velké tema, jsou to "lidská práva". Někdy si myslíme, že velké náměty patří gigantům minulosti, představíme si v té souvislosti Shakespeara, Beethovena, Goyu, Michelangella, ale v soudobém umění se nám zdá, že se vyjadřujeme mnohem strážlivěji, věcněji. Ale i dnes umělcům leží na srdci takové náměty a z nich, konkrétně Kristofori, má k nim velmi blízko. Celý cyklus se skládá z dvaceti obrazů, které zásadně glorifikují lidská práva, to znamená, snaží se je výtvarně vyjádřit tak, jak mají být. A k tomu jsou výsledky, nebo dodatky, což je asi tak stejný počet obrazů, kde se vyjadřuje to, jakým způsobem se s lidskými právy leckde skutečně zachází. To znamená, jak jsou porušována. Kristoforiho styl je svým způsobem zvláštní. Není to realistická kresba. Jsou to náznakové obrazy. Řekněme část obličeje, kde v hlavě vyrůstá zeď, nebo třeba jenom dva domy, mezi nimiž

je obrovská propast. Divák začíná vnímat, že lidé jsou odděleni jeden od druhého příšerným způsobem. Přitom to nejsou hrubé surové obrazy, kde je naplácáno přímo nějaké utrpení, je to myšlenka, je to hloubka, je to vnitřní vyjádření těchto věcí, dost názorné, aby lidi pochytlo. Obecenstvo v cizině velmi silně reaguje na Kristoforiho obrazy. Jeden norský kritik ho nazval "Solženicynem výtvarného umění". Jan Kristofori má k těmto tématům velmi zvláštní a velmi blízký vztah, protože byl vězněn v Jáchymově. Destal původně deset let a pak tam byl "jenom" osm. Přitom je to člověk, který nemluví moc, není pesimista, je člověk pozitivní, třebaže nevytváří kladného hrdinu, ale který je vnitřně kladný, který přestě ve svém umění má pozitivita. Kristoforiho výstava je ve Viegelandově muzeu, blízko královského parku. Je to velmi pěkné prostředí.

Výstava je spojena s celou řadou různých kulturních

podniků. V úvodním večeru celý program uváděl starosta města Oslo. Věc hodnotil mladý Nansen, vnuk Nanse-nův. Je to architekt. Účinkovali přední umělci televize, divadel a konservatoře, jednoznačně všichni zadarmo. To znamená, že k tomu měli hlubší vztah, než jenom, že by otvírali velkou kulturní událost.

Výtěžek této výstavy a veškerých podniků je určen na prosazování lidských práv ve světě. Organizace Amnesty International je v pozadí celé události.

V Oslo to začalo, a výstava potom poputuje po Evropě. Pak projde Amerikou a tam bude dva roky.

Velmi zajímavý výzkum

S blížícím se dvoustým výročím americké nezávislosti jsou podnikány ve Spojených státech různé zkoušky a výzkumy. Tisk a různé organizace se ptají lidí na to, zda by si, kdyby měli možnost, vybrali i nyní samostatnost, či zda by raději zůstali ve svazku s Británií. Je zjišťováno, jak by se podle platných předpisů postupovalo při vyhlášení nezávislosti, kolik lidí by ještě dnes chtělo emigrovat do Spojených států a proč.

Amerika je stále ještě pro mnoho lidí země neomezených možností — zjistilo se výzkumem americké tiskové agentury Associated Press. Nejvíce lidí, kteří by chtěli přesídlit do Spojených států, našli pořadatelé průzkumu v Latinské Americe, na Středním východě, v Asii a v Africe — nejméně v Evropě. Co tyto lidi do Ameriky láká? Většinou je to vyšší životní úroveň. Vyskytly se však i jiné odpovědi: britský obchodník míní, že Spojené státy lze považovat za baštu svobody ve světě, který — jak se mu zdá, podléhá komunistickému rozvratu. Mladý Ital, který ve Spojených státech studoval, považuje americký způsob života a myšlení za velmi vzrušující. Keňský úředník oceňuje to, že v Americe si může každý otevřeně říkat, co chce. Peruánského studenta láká do Spojených států to, že se tam nestřídají ustavičné diktatury, jako v zemích Latinské Ameriky. Mladý Švýcar, který žil ve Spojených státech rok, by se tam kdykoliv rád vrátil, neboť považuje Američany za mnohem tolerantnější a vlídnější než Švýcarv. A jiný jeho krajan říká: "Na Americe se mi líbí například to, že když tam někdo slíbí, že se s vámi setká o půl jedné, tak také o půl jedné přijde. Na lidi je tam prostě spolehnouti."

Krajané - emigrace - exil

• Možná, že ne každý den, ale rozhodně každý týden se objevují v některých západoněmeckých novinách kresby a karikatury Ivana Steigera z Mnichova. Staly se jejich nedílnou součástí jako jeho někdejší pražské "řády" z Literárek. Na německém knižním trhu se právě objevují dokonce jeho dvě poetické knížky pro děti. První je v novém vydání "Ein roter Zug will fliegen" (151 str., DM 9,80) v nakl. Kindler. Příběh lokomotivy, která je unavena jezdit stále podle jízdního řádu a ve stejných kolejích. A tak začíná její dvojitý život, přijede sice přesně do Příbrami, ale mezitím si raději létá. Druhým výletem do fantastického světa je Steigerova dětská knížka "Die schönsten Träume träumt Nicole" (90 str., DM 4,95) z nakl. Schneider. Vyprávění dívky Nikoly a její přátelství k Tomáši ve vesnici bylo ve Švýcarsku vyznamenáno mezinárodní cenou za dětskou knihu. Kniha má mít brzy pokračování. Ivan Steiger se narodil r. 1939 v Praze, studoval Vyšší filmovou školu v Címelicích u Písku a FAMU. Psal různá vyprávění, počtěl rovněž cenami, a scenáře. Také v emigraci publikoval již několik knih, z nichž k nejvíce hledaným patří "Prager Tagebuch" (1968). Steiger kreslí i pro americké a anglické noviny, oblíbenými se staly i jeho kresby k radiu Jerevan. V r. 1971 v rozhovoru pro časopis Text řekl: "Mám jen několik přání. Žít a kreslit co možná nejsvobodněji. Přijímat impulsy ze světa a mít možnost se k nim svobodně vyjádřit. Kreslit obrázky jako barevná skládka pro velkou mozaiku. Uvědomit si, že neexistuje jedině Československo, k němuž provždy a neodlučitelně patřím."

• Byl jednou jeden dánský pastor v malé vesnici a ten chtěl dostat více farníků do kostela. A tak si pro ně vymýšlel něco navíc, zvláště zájezdy jinam. Postupně si mohli zakoupit vlastní autobus, až nechal nakonec pastor pastorství, založil turistickou kancelář, která má dnes vlastní letadla i hotely na Jihu, kam vozí skandinávské a nově i západoněmecké turisty. Stal se svými cenami postrachem německých kancelářů a předmětem různých překážek (nepovolení přistávání jeho letadel v NSR) i tvrdého konkurenčního boje. Kancelář nese jméno po pastrovi — Tjaereborg. V Německu byla založena jeho sesterská společnost a obchodním sětem se stal Čechoameričan Jiří G. Srail (německý přepis). Je mu 34 let, vystudoval ekonomii v USA, k americkému pasu ještě vlastní belgický a po zaměstnání u firem McKinsey a Neckermannovo NUR přešel v létě 1974 k Tjaereborgovi a usídlil se proto v Düsseldorfu. —uah—

• Roku 1949 vytvořila skupina českých loutkářů v Paříži originální divadelko Marionette Empire. V ateliéru skupiny vznikají kouzelné loutky, každá velikosti 60-80 cm, které ve zkušených rukou ožívají. Zrodil se tu clown, kouzelník, klavírista, houslista, zpěvačka, pšeros s hřidačmi, černouch-šepař, Číňan, metající salta a řada jiných. Statné operní zpěvačce se při árii nadmá hrud', Číňan se svými salty, budí pochybnost — zda jde jen o dřevěnou loutku, klavíristovi by se divák nejraději podíval pod ruce, jestli skutečně nehraje na svoje piano . . . Dnešní sestava skupiny je: řezbář loutek Rudolf Říha, vodiči loutek Miloslav Lowy a Ladislav Polák. Cestují po všech kontinentech a všude se setkávají s velkým úspěchem. —mf—

Telegraficky ze světa

Zádrhel na jinak úspěšné Kissingerově cestě po Africe: Ghana požádala, aby se tam americký zahraniční ministr neztavil pro nemoc hlavy státu generála Ignatiuse Kutu. V pozadí je pravděpodobně tlak Moskvy. • Sýrie opět napadla v OSN Izrael jako rasistický stát. Proto, že prý příliš úzce spolupracuje s Jižní Afrikou. • Při pouličních nepokojích v Teheránu, Irán, byli zabiti tři členové (včetně jedné ženy) teroristické skupiny Islamsťi marxisté. • Okamžitá cenzura tisku, rozhlasu a televize v Rhodézii. Důvod: nutnost zastavit silný psychologický tlak namířený proti státu ze strany gueril. • Podle španělského průzkumu veřejného mínění má obyvatelstvo až nad havu čtyřicetileté filmové cenzury. • Angolský ministerský předseda Lopo di Nascimento se chystá na děkovnou návštěvu do Moskvy. • Libanon se chystá k presidentským volbám pod syrskou patronací. • Zachutnavší moc paní Gandhiové: v Indii je nejméně pětasedmdesát tisíc politických vězňů. • Kambodža a Burma navázaly diplomatické styky na 9úrovni vyslanců. • Dva mad'arští mladí emigranti byli v Rhodésii zavražděni černošskými guerilami. • Podle severovietnamského velitele generálního štábu, gen. Van Tien Dunga, náhlé zhroucení Saigona bylo pro Severní Vietnam překvapením. Neočekávali totální úspěch své ofenzivy už v roce 1975. • Nejnovější formální prohlášení z Číny: Lidová čínská republika nemá v úmyslu uzavřít s USA vojenskou obranou smlouvu ani nakoupit v Americe zbraně. • Moskevská Pravda servíruje svým čtenářům kyselé hrozny: Kissinger prý nemá nejmenší naději na úspěch při své africké cestě! Devadesátiprocentně efektivní je prý nové hliníkové deštění instalované na americkém velvyslanectví v Moskvě, které bylo po leta ozařováno mikrovlnami, zapříčiňujícími onemocnění pracovníků velvyslanectví. • Maličké Nepál, ležící mezi Indií a Čínou, se stále víc obává indické rozpínavosti, zvláště po loňské anexi území Sikkim. • Pákistán přijal indickou nabídku na obnovení diplomatických styků, které byly přerušeny po indicko-pakistánské válce v roce 1971. • Na území Švédska je devadesát tisíc jezer, z nichž však už každé deváté nemá biologický život pro absolutní znečištění. Trend mrtvých jezer pokračuje. • A. Grozos, čestný předseda komunistické strany Řecka, se po osmdvaceti letech exilu vrátil do vlasti. Prý se už nemíni politicky angažovat. Exil trávil částečně v SSSR.

VYZVA

Archiv Čechů a Slováků při University of Chicago Library je největší sbírkou našeho zahraničního tisku. Díky dobrovolným příspěvkům uvědomělých Čechů a Slováků se nám podařilo zachovat asi třicet procent knih a brožur vydaných v zahraničí za posledních 125 let. Časopisů máme méně. Chybí nám též některá čísla Amerických listů. Prosíme čtenáře, aby nám pomohli doplnit tento významný časopis. Napište nám, které ročníky a čísla si přejete darovat a my Vám odpovíme, které potřebujeme. Samozřejmě oceníme i dary jiných tisků vydaných mimo Československo. Pište na adresu Dr. Z. Hruban, 1460 East 56th Street, Chicago, Illinois, 60637, USA. Autory knih prosíme, aby nám poslali výtisky svých dřívějších i budoucích děl.

NÁVŠTĚVNÍKŮM SLETU V CURYCHU

Sletový výbor v Curychu upozorňuje, aby ti, kdo plánují jet na slet, připojili se k společnému zájezdu nejbližší sokolské jednoty, protože nemůže obstarávat byty, vstupenky a informace jednotlivcům — nemá na to dostatek pracovníků. Mimo to upozorňuje, že přihlášky na ubytování je nutno poslat co nejdříve, protože brzy budou volné jen nejdražší hotely. Ústředí čl. Sokolstva v zahraničí světilo svou společnou výpravu cestovní kanceláří Tatra, 1465 Second Ave, New York, N. Y. — 10021.

ČESKOSLOVENŠTÍ UMĚLCI VYSTAVUJÍ

to byl název výstavy, kterou u příležitosti letošního "Popelce umělců" uspořádala v Mnichově Česká křesť. akademie a Česká duchovní služba. Výstavy se zúčastnilo kolem 40ti grafiků, malířů i sochařů, ale i architektů, kteří vystavili plány a fotografie svých projektů, spisovatelů s výstavkou svých publikací, československých zpěváků, herců, tanečníků, filmařů, fotografů. Dirigent a skladatel Rafael Kubelík, šéfdirigent Orchestru bavorského rozhlasu byl zastoupen několika plakáty, fotografiemi a gramofonovými deskami, dokumentujícími jeho uměleckou činnost.

Z výstavy vyplynulo především poznání, že by domácí československá kultura mohla být o leccos bohatší, nebýt politického exilu. K výstavě vyšel asi padesátistránkový katalog s několika úvahami o umění a literatuře v exilu, i o problematice vnitřního exilu, do něhož se uchylují mnozí lidé, a nejen umělci, doma. Že je současný svět plný problémů, které přerůstají jen problematiku jedné emigrace, o tom svědčí následující citát z výstavního katalogu:

Neexistují uprchlíci — jsou-li všichni lidé na útěku.

AMERIKO, AMERIKO . . .

MILION DOPISŮ DENNĚ

Listonoši, kteří nosí poštu na Kapitolský vršek ve Washingtonu, mají vánoce celý rok, aspoň co se nákladů týče. 535 členů Kongresu dostává od voličů 130 tisíc dopisů za den. Rozesílají čtyřikrát tolik dopisů, kolik sami dostávají. Ve volebním roce jich bývá ještě víc než obyčejně. Letos, kdy kromě prezidenta budou Američané volit také celou poslaneckou sněmovnu a třetinu senátu, se odhaduje, že členové Kongresu rozešlou mezi lid 338 milionů kusů pošty. To je bezmála milion kusů denně. Naštěstí členové Kongresu mají tu výsadu, že své dopisy nemusejí frankovat. Jinak by je to letos stálo 46 milionů dolarů.

Jak tu korespondenci zvládnou? Samozřejmě jediné pomocí elektroniky a početních štábů. V kanceláři každého poslance a senátora pracuje průměrně deset až dvacet lidí, a část z nich nemá na starosti nic jiného nežli právě poštu. Poslanci a senátoři rozesílají mezi voliče svých okrsků hlavně tři druhy dopisů: odpovědi na ty, co sami dostali; dotazníky,

aby zjistili mínění voličstva o běžných politických otázkách; a výkazy své činnosti, zvané newsletters. To jsou tištěné bulletiny, které informují občany o tom, co jejich poslanec nebo senátor v posledních měsících dělal: pro co hlasoval, proti čemu, jaké návrhy zákona předložil, a které uspěly. Důraz je samozřejmě na problémech, o nichž mu nejvíce lidé psalo. Dopisy voličů spadají do čtyř hlavních kategorií. Největší díl se vyjadřuje k otázkám právě projednávaným v Kongresu, a pisatelé chtějí, aby se jejich zvolený zástupce ztotožnil s jejich stanoviskem. Jiní pisatelé žádají informace ohledně návrhů zákonů. Další část pisatelů žádá o pomoc ve svých osobních záležitostech, zejména v potyčkách s byrokracií. Babička nedostala pensijní šek a nikdo neví proč; matka se rozčiluje nad hračkou, kterou si dítě ublížilo: jak to, že se něco takového smí prodávat? Emigrant už měl dávno dostat občanství, ale někde to vázne. Vězeň tvrdí, že mu správa věznic neprávem odepřela výhody a poslala ho

na samotku. (Dopisy vězňů poslancům, poznamenejme tu, nesmějí být otvírány cenzurou věznic). Problémy, o nichž lidé píšou svým zákoným zástupcům, jsou někdy velmi vážné, jindy malicherné. Ale všichni dostanou odpověď — a všichni dostanou pomoc, obvykle velmi rychlou a účinnou. Každý poslanec má ve svém štábu aspoň dva lidi, kteří se zabývají jen řešením všech těch osobních případů. Členové senátu mají teď obvykle takových lidí deset až dvanáct.

Odpovídat na dvě stovky až tisíc dopisů denně je samozřejmě pro člena Kongresu fyzicky nemožné. Ne, že to někteří nezkusili. Astronaut John Glenn, zvolený do senátu předloni, se v prvních svých dvou měsících v Kongresu snažil aspoň zběžně přečíst a osobně podepsat všechny dopisy, co šly z jeho kanceláře, chodil s kufríkem plným dopisů a podpisoval všude, kde zrovna byl: na schůzích výborů, v plénu, ve voze, doma o weekendu. Ale po dvou měsících to vzdal. Stephen Young, donedávna senátor státu Ohio, si zas neodpusťl vždy aspoň několik jedovatých osobních odpovědí na několik vybraných jedovatých dopisů. "Milý pane senátore", psal mu jeden volič, "každý den se dívám v novinách nejdřív na úmrtní oznámení v naději, že Vás tam najdu". "To je hloupost", odpověděl obratem pošty senátor Young. "Až já umřu, tak to nebude přece někde vzadu v úmrtních oznámeních. To bude na první stránce."

Až na výjimky ovšem poslanci nemohou prostě při té záplavě pošty dopisy číst, odpovídat na ně, ba ani je podepisovat. Většinu toho dělá dnes elektronický počítač, který dopisy, rozříděné štáblem podle problémů, sám zodpoví. Má už pro každý vzorový dopis. A jiná elektronická mašinka je pak podepíše — inkoustem, takže podpis vypadá autenticky. Aha, řekne teď někdo, tedy všechno klam a mam, a kongressman k dopisům voličstva vůbec nepřihlíží. Ani neví, co v nich je.

Ale kongressman ví velmi dobře, co v nich je, a sleduje to pečlivě: členové jeho štábu počítají, kolik dopisů denně je pro a proti v dané otázce, a pořizují mu sumáře denní pošty s citáty, které jsou typické pro názory voličů. Podle těch odhaduje stanovisko většiny ve svém okrsku k věcem, jež Kongres projednává. Dopisy mu také občas dají podnět k návrhu zákona, když zjistí, že existuje problém, jímž se Kongres dosud nezabýval. Poslanec a senátor sice není povinen hlasovat tak, jak mu většina dopisů naznačuje, ale dopisy jsou důležitým elementem při jeho rozhodování.

Z KALENDÁŘE KRAJANSKÝCH AKCÍ A PROGRAMŮ:

Pravidelné schůzky — přátelská popovídání pro krajany ze Stuttgartu a okolí v rest. Flurwirt, Flurstr. 9 (blízko Kurhaus), Stuttgart-Bad Cannstatt. Nejbližší data: 20. dubna, 18. května a 15. června.

• **Čtvrtek 15. dubna od 10 hod.** — Frankfurt, NSR: Zelený čtvrtek mladých na Velehradě, Allerheiligenstr. 52, tel. 285710.

• **Pátek 30. dubna — Neděle 2. května 1976.** Švýcarsko-německé hranice, Zurzach: 4. křesťansko-demokratické symposium ČSKP. Inf. sváz křesť. pracujících Švaiciarska. Schlosstalstr. 54, CH-8406 Winterthur.

• **Sobota 22. května v 17 hod.** Frankfurt-NSR: Vysvěcení Jana Dufka, člena Tovaryšstva Ježíšova na kněze, kostel Sv. Igáce v Leerbachstr. 37 o 17 hod. (Jeho první svatá mše-průmysl ve čtvrtek 27.5 v 16,30 hod. v Kolpinghaus, Lange Str. 26).

• **Sobota 24. dubna 1976:** Francie-Paříž (po mši). Přilehlý sál kostela St Germain d'Auxerrois, 2, Place du Louvre po 17 hod. — P. Josef Pazderka z Londýna vypráví o činnosti střediska Velehrad v Londýně. Pořádá: Čs. katol. misie, Paříž, 35, rue de Sévres, tel. 544-58-91. (P. Petr Kolář).

Mše sv. v Paříži každou první a třetí sobotu v měsíci v 17,30 hod.

• **Neděle 25. dubna od 12. hod.** Švýcarsko-Locarno, Basilika Madonna del Sasso — Jarní svatovojtěšská pout' v Tessinu. Informace a ubytování: P. Petr Eliáš, tel. 093/314188.

• **Středa 28. dubna** (pravidelné středy ve frankfurtském Velehradu, Allerheiligenstr. 52, tel. 285710 od 20 hod.) — Frankfurt/M-Velehrad: Dvojazyčnost ve výchově a v životě (přednáší rektor W. Lippert).

• **Pátek 7. května ve 20 hod.** Frankfurt-NSR, Sportzentrale ve Frankfurtu-Riederwald (u st. tramvaje 18). Am Erlenbruch 94 Přijeli na večeri. Další setkání s novými přáteli, neplánované hovory. Vždy první pátek v měsíci, nejbližší 4. června. Inf. na telefonu 798-2070, 234806 nebo 413114.

• **Středa 12. května.** Frankfurt/M-Velehrad od 20 hod.: Über den Verfassungsschutz (ing. P. Fischer).

• **Pátek 14. května** (a každý druhý pátek v měsíci u Duchovní služby ve Stuttgartu, Hölderlinstr. 46; tel. 0711/620159, p. děkan Jan Urban) Promítání filmu z pouti v Ellwangu.

• **Sobota 15. května 1976:** Francie-Paříž (po mši o 18,30 hod). Místo konání viz jako 24. 4. — Závěrečná přednáška prof. Šnejdárka o čs. francouzských vztazích — Období 2. svět. války.

• **26.-30. května** rovněž v Casies (viz duben). Setkání rodičů s vychovateli. K rodičům hovoří lékař a vychovatelé. Cena na osobu a den v Casies DM 13,50.

• **Středa 26. května.** Frankfurt-Velehrad: O smyslu života (dr. V. Neuwirth).

• **Čtvrtek 27. května** (svátek-den odjezdu), NSR-Stuttgart: Autokarový zájezd buď do Paříže nebo Amsterdamu. Pořádá Sdružení čs. krajanů v Baden-Württemberg. Inf. na adr.: Vereinigung der tschechoslowakischen Landsleute, Postfach, D-7024 Brenhausen.

• **Sobota 12. června** NSR-Wiesenstein (poblíž Geislingen). Již tradiční automobilová rallye "Žízeň". Informace: J. Toman, Čs. kult. spolek, Syrdlostr. 20, D-7900 Ulm/Donau, tel. 0731/64 637.

• **Sobota 12.-sobota 19. června.** Itálie-Rím: Pout' do svaté země za vedení Otce Josefa Krejčíka. Inf.: Velehrad, Via Concordia, I-00183 Roma.

• **Neděle 13. června.** Königstein u Frankfurtu/M.: Celodenní duchovní obnova, od 9 do 17 hod. Inf.: Velehrad, Frankfurt (adv. nahoře).

• **Sobota 19. června.** Francie-Ronchamp od 11 hod.: Mariánská pout' s návyševou vojenského hřbitova v Cernay. Přihlášky: P. Ant. Bernáček, D-7712 Blumberg-Fützen.

• **Čtvrtek 22. 8. — Pondělí 26. 8., Itálie-Brixen:** Symposium Křesťanské akademie na thema: Moderní theologické proudy a problémy i jejich odraz v praktickém životě křesťana. Inf.: Academia Christiana, Via Concordia 1, I-00183 Roma.

Data pro zapamátování:

• **Pátek 2. července — pondělí 5. 7. 1976:** Švýcarsko-Curych. IV. slet Československého Sokolstva v zahraničí. Inf.: Sokol Zürich Postfach, CH-8125 Zollikoberg.

• **Neděle 10. července po celý den,** jih Německa — Ellwangen: Krajaňská národní pout' ku sv. Metoději. Informace u duchovních služeb včetně zajištění ubytování.

• Evropský poradní kruh vůdců čs. exilového skautingu pořádá skautské tábory od 11. do 31.7, od 1. do 21.8 1976 v Německu, od 3. do 24.7. v Rakousku, od 17. do 31.7. ve Švýcarsku. Veškeré informace: Exil. skauting, Postbus 2480, NL-Utrecht, Nederland. Počet nováčků omezen!

• **Pátek 9.-11. července 1976.** NSR-Königstein (u Frankfurtu). 5. Naardenský setkání 1976 a celoevropský kongres J. A. Komenského. Inf.: Naardenský výbor, 22, Ladbroke Sq. London, W. II. England.

• **Možnost rekreace v Německu u švýcarských hranic,** ve Schwarzwald. Budova církevní organizace Opus bonum, místo pro 15-20 osob s možností vaření, les, zdravé podnebí, vhodné pro revma a nemoci krevního oběhu.

Přihlášky: P. A. Bernáček, farář, D-7712 Blumberg-Fützen, tel. 07702/21566

• **Sobota 11.-neděle 12. září,** Rakousko-Mariazell: Pout'. Přihlášky: p. Alfons Novotný, Hörneggasse 4/14, A-1030 Wien.

• **Pondělí 13. 9. — neděle 19. září 1976.** NSR-Hünteld u Fuldy. Akademický týden. Setkání krajanů při přednáškách a zábavě z celé Evropy. Inf.: Velehrad, Allerheiligenstr. 52, D-6000 Frankfurt/M. I. Informace o dětských táborech, podzimních prázdninách mladých: P. Josef Šimčík, Feldstr. 109, CH-8004 Zürich.

• **Schůzky v Norimberku** každý čtvrtek na Velehradu, Zufuhrstr. 8, tel. 0911/26684. (V únoru byl na programu starý český film: C. k. polní maršálek, Masopustní veselice aj.).

SKAUTSKÉ LETNÍ EXILOVÉ TÁBORY V EVROPĚ

Již několik roků pořádá v exilu Poradní kruh českých a slovenských skautských exilových činovníků a vůdců tábory, na kterých se setkává mládež z různých zemí. Zde je jejich společnou řečí mateřština, národní a skautské písně a skautský život v romantickém prostředí přírody.

Pro toto léto se chystají v Evropě tyto chlapecké a dívčí tábory:

oblast Německo-střed ve středním Německu ve dnech od 4. do 24. července,

oblast Německo-jih v Bavorsku ve dnech 1. až 21. srpna,

oblast Švýcarsko ve Švýcarsku ve dnech 11. až 31. července,

a druhý 17. až 31. července,

oblast Holandsko ve středním Rakousku ve dnech 3. až 24. července.

Poplatky za všechny tábory jsou minimální a v podstatě kryjí jen režii. Zatím — nezávazně — je to asi 250 — 300 DM za 3 týdny. Táborů se zúčastní především skautská mládež organizovaná ve svých oddílech jednotlivých oblastí, ale nezavírá se možnost těm, kteří pro roztroušenost našeho exilu nemohou být členy existujících oddílů, ale chtějí by se tábora zúčastnit, a poznat skautský život v jeho nefalšované formě.

Rodiče, kteří projeví přání své děti zapojit do exilové skautské výchovy, mohou je přihlásit na adrese "Evropská rada českého a slovenského exilového skautingu, postbus 2480, Utrecht, Holandsko", odkud dostanou formulář přihlášky a sdělení, kde se tábory budou přesně konat. V předběžné přihlášce uveďte své jméno a adresu, jméno a datum narození dítěte (nejméně 7 roků) a dobu, kdy byste chtěli dítě do tábora vyslat, případně jiná data (ovládání mateřské řeči, příslušnost dítěte ke skautingu, Vaši příslušnost ke skautingu), která by byla důležitá pro vůdce tábora.

—ve—

Dovolená v Itálii . . .

Navštivte Riccione, zelenou perlu Adriie. Příjemné dny dovolené můžete ztrávit v domácím prostředí českého pensionu

IGEA-PRAGA

Cenově velmi výhodné pobyty, koncem května, v červnu a září. Objekt je umístěn v centru města, přímo u pláže.

Pension Igea-Praga Viale D'Annunzio 30

47036 — RICCIONE, ITALY TEL (0541) 411-57